

Фундаментальні проблеми створення нових речовин і матеріалів хімічного виробництва

18 грудня 2014 р. відбулася звітна наукова сесія, присвячена обговоренню результатів виконання в поточному році наукових досліджень за проектами цільової комплексної програми фундаментальних досліджень НАН України «Фундаментальні проблеми створення нових речовин і матеріалів хімічного виробництва».

Проведення таких щорічних звітних сесій з обговоренням результатів виконання проектів Програми у форматі наукових конференцій вже стало доброю традицією. Цьогорічна сесія, як і попередні, була організована робочою групою при Науковій раді Програми і проходила на базі та за сприяння Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського НАН України.

Відкрив наукову сесію голова Наукової ради віце-президент НАН України академік В. Походенко. У вступному слові він коротко охарактеризував хід виконання Програми в поточному році та окреслив основні завдання на 2015 р., серед яких – необхідність сконцентрувати зусилля не тільки на вагомих фундаментальних дослідженнях, а й на конкретних практичних результатах та їх подальшій комерціалізації. Тому, зазначив академік В. Походенко, особливого значення набуває оформлення документів на права інтелектуальної власності на розроблені матеріали і процеси, отримання відповідної документації від організацій, зацікавлених у використанні результатів проекту, включаючи ліцензійні угоди, акти про проведення пілотних випробувань, тощо.

Було заслухано звіти з наукових досліджень за 36 проектами, у виконанні яких взяли участь 17 установ 5 відділень наук НАН України, і які відповідали п'яти основним напрямам Програми, а саме:

- нові органічні речовини і матеріали та композити на їх основі для техніки нового покоління;
- нові неорганічні матеріали для сучасної техніки;
- нові полімерні матеріали різного функціонального призначення;
- нові речовини і матеріали для потреб медицини та агропромислового комплексу;
- створення нових енерго-, ресурсощадних та екологічно сприйнятливих способів одержання малотоннажних речовин та матеріалів хімічного виробництва.

У своїх доповідях керівники та виконавці проектів Програми висвітлили низку фундаментальних і прикладних проблем, пов'язаних зі створенням нових речовин і матеріалів хімічного виробництва, та запропонували їх вирішення.

Із заключним словом виступив заступник голови Наукової ради Програми, голова робочої групи при Науковій раді академік В. Кошечко. Він позитивно оцінив результати, отримані під час виконання Програми у 2014 р., і зазначив, що наукова звітна сесія відбулася на високому рівні завдяки змістовним доповідям, присвяченим розв'язанню актуальних проблем розвитку фундаментальних основ створення нових хімічних речовин і матеріалів.

Підсумовуючи, академік В. Кошечко підкреслив, що низка отриманих при виконанні проектів Програми фундаментальних результатів при подальшій цілеспрямованій співпраці з організаціями хімічної промисловості України та приватними підприємствами зможе отримати практичне впровадження. Це стосується, насамперед, створення новітніх нанорозмірних напівпровідникових люмінесцентних матеріалів, придатних для використання в нових електролюмінесцентних та фотовольтаїчних приладах (Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України, Інститут фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова НАН України); полімерних матеріалів (Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України); нових біосорбентів (Інститут хімії поверхні ім. О. О. Чуйка); нових субстанцій для лікарських засобів (Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського, Інститут біологічної хімії ім. Ф. Д. Овчаренка НАН України); нових енерго-, ресурсощадних та екологічно сприйнятливих способів отримання речовин та матеріалів (Інститут фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського та Інститут загальної і неорганічної хімії ім. В. І. Вернадського НАН України). Заслужують також уваги роботи зі створення нового покоління каталізаторів – перспективних для розробки нових, більш ефективних процесів отримання тих чи інших хімічних речовин та для захисту довкілля.

Матеріали доповідей учасників звітної наукової сесії увійшли до збірки тез, підготовленої та виданої робочою групою при Науковій раді Програми *(Звітна наукова сесія цільової комплексної програми «Фундаментальні проблеми створення нових речовин і матеріалів хімічного виробництва» // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2014. – 24.12).*